

Polsko-estońsko-angielski elektroniczny słownik tematyczny

Aleksandra Matulewska, Magdalena Wasielewska

Institute of Linguistics, Adam Mickiewicz University
ul. Międzychodzka 5, 60-371 Poznań

matulewski@poczta.onet.pl, m_wasielewska@o2.pl

PROJEKT BADAWCZY: Polsko-estońsko-angielski elektroniczny słownik tematyczny
Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
Kierownik projektu: prof. dr hab. Jerzy Bańcerowski
KBN: 1 H01D 038 26

Projekt Polsko-estońsko-angielski elektroniczny słownik tematyczny realizowany jest na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, na Wydziale Neofilologii w Instytucie Językoznawstwa. Głównymi wykonawcami projektu są mgr Magdalena Wasielewska, mgr Aleksandra Matulewska, Lemmi Erin, dr John Catlow.

Celem projektu jest opracowanie pierwszego tomu dwutomowego słownika polsko-estońsko-angielskiego liczącego około 100 tys. haseł (tom 1: 50 tys. haseł, tom 2: 50 tys. haseł).

W chwili obecnej nie istnieje pełne opracowanie leksykograficzne badanego problemu ani na rynku polskim ani angielskim czy estońskim. Brak jest jakiegokolwiek słownika tematycznego polsko-estońskiego na rynku polskim i estońskim. Nie ma również tak obszernego słownika tematycznego angielsko-estońskiego. Główną motywacją do rozpoczęcia badań było to, że zarówno Polska jak i Estonia są krajami, które wstąpiły do Unii Europejskiej i kompleksowe opracowanie leksyki polsko-estońskiej obejmującej szeroki zakres tematyczny jest wręcz niezbędne. Przy czym należy dodać, że dotychczas leksykografia polsko-estońska ogranicza się do słownika estońsko-polskiego liczącego 10 tys. haseł, który nie zaspokaja istniejących potrzeb na rynku. Ponadto, wydaje się być koniecznym uzupełnienie słownika o chociaż jeden język oficjalnej komunikacji unijnej (w tym przypadku język angielski), który będzie stanowił łącznik komunikacyjny pomiędzy językami państw nowych członków UE a dotychczasowymi państwami członkowskimi UE. Należy dodać, iż słownik tematyczny w formie elektronicznej (CD/DVD) będzie umożliwiał również alfabetyczne wyszukiwanie haseł.

Słownik ten będzie zarówno bazą leksykograficzną dla studentów i tłumaczy, jak i biznesmenów, którzy prowadzą rozległe kontakty handlowe w danych państwach. Terminologia tomu 1 obejmuje bardzo istotną tematykę w dobie wstąpienia Polski i Estonii do UE oraz członkostwa Polski w NATO ze względu na konieczność tłumaczenia dokumentów z języków krajów kandydujących oraz członkowskich. Jest to problem nowy, gdyż język estoński jest językiem do niedawna dyskryminowanym ze względu na brak Estonii jako państwa na mapie Europy. Dopiero w latach 90. jego znaczenie wzrosło i stał się językiem urzędowym w miejsce dotychczasowego języka rosyjskiego (w 1991 proklamowano niepodległość państwa po dwuletnim okresie przejściowym). Wprawdzie istnieją słowniki tematyczne dotyczące wybranych dziedzin,

niemniej jednak nie wszystkich wymienionych w spisie, a ponadto żaden z tych słowników nie jest kombinacją polsko-estońską.

Metodyka badań będzie polegała na analizie tekstów źródłowych takich jak publikacje fachowe, prasa, czy dokumenty opublikowane w Internecie.

Zwieńczeniem pracy ma być opublikowanie słownika w formie elektronicznej (w roku 2006 tom 1, a w 2008/9 tom 2). Ponadto słownik będzie stanowił materiał do publikacji naukowych oraz referatów na temat leksykografii polsko-estońsko-angielskiej wszystkich wykonawców. Baza polsko-angielska będzie jednocześnie wykorzystana do opracowania serii słowników tematycznych Instytutu Językoznawstwa. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem wersji węgierskiej, koreańskiej, japońskiej, baskijskiej i hindi (wszystkie te języki są wykładane w Instytucie Językoznawstwa).

W skład pierwszego tomu wchodzić będą następujące działy:

1. **Państwo i polityka** (Państwo i administracja państwowa; Partie i wybory; Parlament i konstytucja; Polityka zagraniczna, kontakty międzynarodowe).
2. **Prawo** (Ogólne terminy prawnicze i prawne; Wymiar sprawiedliwości; Prawo cywilne; Prawo karne (przestępczość i ściganie przestępstw); Prawo upadłościowe; Prawo administracyjne; Prawo pracy).
3. **Unia Europejska** (Nazwy własne; Terminy i wyrażenia; Prawo Unii Europejskiej).
4. **NATO** (Nazwy własne; Terminy i wyrażenia).
5. **Inne organizacje światowe** (Nazwy własne; Terminy i wyrażenia).
6. **Wojskowość** (Nazwy własne; Struktura armii (szczebel taktyczny i operacyjny, stopnie wojskowe); Terminy związane z protokołem dyplomatycznym; Porozumienia rozbrojeniowe i kontrola zbrojeń; Prawo humanitarne; Prawo konfliktów zbrojnych; Uzbrojenie (broń konwencjonalna, chemiczna, biologiczna, jądrowa); Sprzęt wojskowy; Wyposażenie wojskowe; Logistyka wojskowa; Terminologia wojskowa w regulacjach UE; Skróty i akronimy wojskowe).
7. **Przemysł i przedsiębiorstwo** (Gospodarka, przemysł, branże; Przemysł ciężki; Przemysł lekki; Usługi naprawczo remontowe; Przedsiębiorczość; Biuro i wyposażenie biura).
7. **Biznes, handel i finanse** (Handel, sklepy; Reklama; Transport, cło; Finanse, bankowość; Papiery wartościowe i giełda; Podatki; Ubezpieczenia; Ekonomia; Biznes i ludzie biznesu; Marketing; Logistyka cywilna).
8. **Nauka** (Nauka – pojęcia ogólne; Matematyka; Fizyka; Chemia; Językoznawstwo; Historia; Informatyka, multimedia; Pedagogika; Psychologia; Medycyna i skróty medyczne).
9. **Nazwy geograficzne** (Kontynenty; Państwa; Główne miasta; Nazwy wód i gór; Inne).
10. **Liczby, cyfry** (Liczebniki; Określenie ilości; Liczebniki zbiorowe; Nazwy cyfr; Liczby, działania matematyczne).

Przedstawione powyżej tematy zostaną ujęte w obrębie rozdziałów w gniazda tematyczne, które poza hasłami głównymi zawierać będą wyrażenia i zwroty. Ponadto opatrzone będą podstawową informacją gramatyczną. Słownik ten zawierać będzie najważniejsze elementy zasobu leksykalnego oraz nowe wyrażenia powstałe w ostatnich latach odnoszące się do odpowiednich dziedzin rzeczywistości pozajęzykowej. Zostanie on wydany w formie elektronicznej (CD lub DVD w zależności od obowiązującego standardu w momencie wydania). Forma taka ułatwi proces wyszukiwania haseł. Ponadto w dobie społeczeństwa informacyjnego forma elektroniczna oferuje dużo bardziej efektywne możliwości wyszukiwania (szybszy czas dostępu), a użytkownicy częściej sięgają po słowniki elektroniczne niż tradycyjne – w formie drukowanej.

Tom drugi nieobjęty projektem zawierał będzie następujące działy tematyczne:

1. **Człowiek – w rodzinie i społeczeństwie.**
2. **Ubiór i pielęgnacja ciała.**
3. **Zdrowie i choroba.**
4. **Mieszkanie, otoczenie.**
5. **Komunikacja.**
6. **Jedzenie.**
7. **Szkolnictwo i praca.**
8. **Komunikacja między ludźmi, zwroty potoczne.**

9. Sport, czas wolny.
10. Kultura i oświata.
11. Przyroda, środowisko, rolnictwo.
12. Czas, kalendarz.

Poniżej prezentujemy fragmenty z trzech działów przewidzianych w słowniku (tu: w postaci tabel, w słowniku dane te będą zamieszczone w wyszukiwarce programowej ułatwiającej poruszanie się po tak obszernym materiale): 1. Unia Europejska - nazwy własne, 2. Chemia, 3. Sport - gry zespołowe.

Tabela 1. Unia Europejska – nazwy własne

Accession Partnership	Partnerstwo dla członkostwa	Ühinemispartnerlus
ACP Countries (African, Caribbean and Pacific countries)	kraje AKP (Afryki, Karaibów i Pacyfiku kraje)	Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riigid, AKV riigid
ACTS = Advanced Communications Technologies and Services	Program Zaawansowanych Technologii Komunikacyjnych i Usługowych	programm ACTS [Ühenduse uuringute, tehnoloogiaarenduse ja selgitusprogramm arenenud sidetehnoloogia ja –teenuste valdkonnas 1994-1998]
Advisory Committee on Safety, Hygiene and Health Protection at Work	Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa, Higieny i Zdrowia w Pracy	Nõuandev Tööohutus-, Tööhügieeni- ja Töötervishoiukomitee
Alternative Energy	Altener (Energie Alternatywne)	Alternatiivenergia
Amsterdam Treaty	Traktat amsterdamski	Amsterdami leping
Andean Pact	Pakt Andyjski	Andide pakt
ASEAN = Association of South-East Asian Nations	Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej	Kagu–Aasia Maade Assotsiatsioon
Association of South-East Asian Nations	Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej	Kagu–Aasia Maade Assotsiatsioon
Basic Research in Industrial Technologies for Europe	podstawowe badania w zakresie technologii przemysłowych Europy	Euroopa tööstustehnoloogia alusuuringud
BC-Net= Business Cooperation Network	Sieć Współpracy w Biznesie	Euroopa Ärikoostöövõrk, BC–Net
Behaviour of Materials in the Deep Sea	Zachowanie Materiałów w Głębinie Morskiej	Materjalide käitumine süvameres
Benelux Custom / Economic Union	Unia Ekonomiczna Beneluksu	Beneluxi Majandusliit, BLML
Benelux Union	Unia krajów Beneluksu	Beneluxi Liit
Berne Convention	Konwencja Berneńska	Berni konventsioon
bovine spongiform encephalopatia	bydłęca gąbczasta encefalopatia=choroba szalonych krów	veiste spongioosne entsefalopaatia
BRIDGE=Biotechnology Research for Innovation, Development and Growth in Europe	Badania Biotechnologiczne na rzecz Innowacyjności, Rozwoju i Wzrostu w Europie	Euroopa kasvu, arengu ja innovatsiooni biotehnoloogia uuringud
British Steel Corporation	Brytyjska korporacja Stali	Briti Terasekorporatsioon
BSE=bovine spongiform encephalopatia	bydłęca gąbczasta encefalopatia=choroba szalonych krów	veiste spongioosne entsefalopaatia
Business Cooperation Network	Sieć Współpracy w Biznesie	Euroopa Ärikoostöövõrk, BC–Net
CAP=Common Agricultural Policy	Wspólna Polityka Rolna	Ühine Põllumajanduspoliitika
CCC = Consumers Consultative Council	Rada Konsultacyjna ds. Konsumentów	Tarbijate Nõuandekomitee
CCT= Common Customs Tariff	Wspólna Taryfa Celna	Ühine tollitariif, ÜTT

Investigationes Linguisticae XI

CDI=Centre for the Development of Industry	Centrum Rozwoju Przemysłu	Tööstuse Arendamise Keskus, TAK
Cedefop = European Center for the Development of Vocational Training	Europejskie Centrum Rozwoju Zawodowego	Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus, CEDEFOP
CEN = European Community for Standardization	Europejski Komitet Normalizacyjny	Euroopa Standardikomitee, CEN
Cenelec = European Committee for Electrotechnical Standardization	Europejski Komitet Normalizacji Elektrotechnicznej	Euroopa Elektrotehnilise Standardi Komitee, CENELEC
Centre for the Development of Industry	Centrum Rozwoju Przemysłu	Tööstusarengu Keskus, TAK
CFSP=Common Foreign and Security Policy	Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa	Ühtne välis- ja julgeolekupoliitika, ÜVJP
CMEA = Council for Mutual Economic Assistance	Rada wzajemnej Pomocy Gospodarczej	Vastastikuse Majandusabi Nõukogu, VMN
Cohesion Fund	Fundusz Spójności	Ühtekuuluvusfond
College of Europe	Kolegium Europejskie	Euroopa Kolledž
Comitology	komitologia	Komiteede kord, komitoloogia
Commission of the European Communities	Komisja Europejska	Euroopa Ühenduste Komisjon
Committee for a People's Europe	Komitet ds. Europy Narodów	Euroopa Rahvaste Komitee
Committee of European Community Family Organizations	Komitet Organizacji Rodzinnych	Euroopa Ühenduste Perekonnaorganisatsioonide Komitee
Committee of Governors	Komitet Gubernatorów (banków centralnych)	Keskpankade Juhatajate Komitee
Committee of Ministers	Komitet Ministrów	Ministrite Komitee
Committee of Permanent Representatives	Komitet Stałych Przedstawicieli	Alaliste esindajate Komitee, COREPER
Committee of Regions	Komitet Regionów	Regioonide Komitee, RK
Common Agricultural Policy	Wspólna Polityka Rolna	ühine põllumajanduspoliitika, CAP
Common Customs Tariff	Wspólna Taryfa Celna	ühine tollitariif, ÜTT
Common Foreign and Security Policy	Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa	ühine välis ja julgeolekupoliitika, ÜVJP
Conditions of Roads and Weather	Warunki Drogowie i Pogodowe	Tee ja ilmastikutingimused
Conference on Security and Cooperation in Europe	Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE)	Euroopa Julgeoleku ja Koostöökonverents, CSCE
Consultative Committee ECSC	Komitet Doradczy Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali	Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse Nõuandekomitee, ESTÜ Nõuandekomitee
Consumers Consultative Council	Rada Konsultacyjna ds. Konsumentów	Tarbijate Nõuandekomitee
Convention on the Law of the Sea	Konwencja Prawa Morskiego	Mereõiguse Konventsioon
Cooperative Research Action for Technology	Akcja Wspólnych Badań w dziedzinie Technologii	Ühiste Tehnoloogiliste Uuringute Aktsioon
Coreper=Committee of Permanent Representatives	Komitet Stałych Przedstawicieli	Alaliste Esindajate Komitee, COREPER
Council for Mutual Economic Assistance	Rada wzajemnej Pomocy Gospodarczej	Vastastikuse Majandusabi Nõukogu, VMN
Council of Europe	Rada Europy	Euroopa Nõukogu
Council of European Union	Rada Unii Europejskiej	Euroopa Liidu Nõukogu
Council of Ministers	Rada Unii Europejskiej / Rada Ministrów	Ministrite Nõukogu
Court of Auditors	Trybunał Rewidentów Księgowych	Kontrollikoda
Court of First Instance	Sąd Pierwszej Instancji	Esimese Astme Kohus
CRAFT=Cooperative Research Action for Technology	Akcja Wspólnych Badań w dziedzinie Technologii	Tehnoloogia Ühisuuringute Aktsioon

CROW = Conditions of Roads and Weather	Warunki Drogowe i Pogodowe	Tee- ja ilmastikuolud
CSCE=Conference on Security and Cooperation in Europe	Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE)	Euroopa Julgeoleku- ja Koostöökonverents
Development of Statistical Experts System	Program Rozwoju Systemu Ekspertów Statystycznych	Statistikaekspertide Süsteemi Arenduprogramm
DOSES=Development of Statistical Experts System	Program Rozwoju Systemu Ekspertów Statystycznych	Statistikaekspertide Süsteemi Arenduprogramm
EAGGF = European Agricultural Guidance and Guarantee Fund	Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji	Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfond, EPATF
EAST= European Assistance for Science and Technology	Program Pomocy Europejskiej w dziedzinie Nauki i Techniki	Euroopa Teaduse ja Tehnika Abiprogramm
EBI = European Investment Bank	Europejski Bank Inwestycyjny	Euroopa Investeeringupank, EIP
EBRD = European Bank for Reconstruction and Development	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR)	Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, EBRD
EBU = European Broadcasting Union	Europejskie Zrzeszenie Nadawców	Euroopa Ringhäälinguliit, EBU
ECB = European Central Bank	Europejski Bank Centralny	Euroopa Keskpank
ECCE=Exchange and Cooperation between Culture and Enterprise	Program Wymiany i Współpracy pomiędzy Sferą Kultury i Przedsiębiorczości	Kultuuri ja Ettevõtluse Vahetus- ja Koostööprogramm
ECD= European Community Defence	Europejska Wspólnota Obronna	Euroopa Kaitseühendus
ECHO=European Community Office	Biuro ds. Humanitarnych Wspólnot Europejskich	Euroopa Komisjoni Teabeorganisatsioon
ECIP= European Community Investment Partners	Partnerzy Inwestycji Wspólnoty Europejskiej	Euroopa Ühenduse Investeeringupartnerid
Ecofin = Economic and Financial Affairs Council	Rada Ekonomiczno-Finansowa	Majandus- ja Rahandusnõukogu
Economic and Monetary Union	Unia Gospodarcza i Walutowa	Majandus- ja Rahaliit, EMU
Economic and Social Committee	Komitet Ekonomiczno-Społeczny	Majandus- ja Sotsiaalkomitee
ECSC=European Coal and Steel Community	Europejska Wspólnota Węgla i Stali	Euroopa Sõe- ja Teraseühendus, ESTÜ
EDF=European Development Fund	Europejski Fundusz Rozwoju	Euroopa arengufond, EAF

Tabela 2. Chemia

aberracja, odchylenie	kõrvalekalle, hälve, aberratsioon	aberration
abiotyczny, pozbawiony życia	abiootiline	abiotic
ablacja, chłodzenie ablacyjne	kõrvaldamine, (välja)pesemine, ablatsioon	ablation
absorbancja; wartość absorpcji	(spektraalne) neeldumisvõime, neelduvus, absorbeeruvus	absorbance; absorbancy; absorbency
absorbat, substancja absorbowana	absorbaat, absorbeerunud aine, neeldunud aine	absorbate
absorbent, substancja absorbująca; pochłaniacz	absorbent, absorbeeriv aine, neelav aine	absorbent
adenozyna, nukleozyd; składnik nukleotydów	adenosiin	adenosine
adsorpcja, sorpcja powierzchniowa	adsorptsioon	Adsorption
akantyt	akantiit, hõbeläik	acanthite
akceptor	aktseptor, vastuvõtja	acceptor
aktynowce	aktinoidid	Actinides =actinide elements

Investigationes Linguisticae XI

aktywność	aktiivsus	Activity (of a component of ideal mixture)
aktywować, uaktywniać	aktiveerima, ergastama	activate
aktywowanie, uaktywnianie	aktiveerimine, ergastamine	Activation
akumulować; gromadzić	akumuleerima	accumulate
analiza dokumentacyjna, abstrakt; oddzielić, usuwać	referaat, kokkuvõte; eemaldama, eraldama, väljutama	abstract
ATP, kwas adenozyntrifosforowy	adenosiintrifosfaat	adenosine triphosphate
barwniki kwasowe	happelised värvained	acid dyes
bezwodnik kwasowy	happeanhüdiid	Acid Anhydride
chlorek kwasowy	happekloriidid, kloroanhüdiidid	acid chloride
chłodziarka absorpcyjna	absorptsioonspektroskoopia	absorption refrigerator
czynny, aktywny	aktiivne	Active
dodatek; adj. Addytywny	lisand, manus; lisa-, aditiivne	additive
dokładność	täpsus	Accuracy
dokładność pomiarów	mõõtmistäpsus, mõõtetäpsus	accuracy of measurement
dostępny	kättesaadav; (mõjule) alluv	accessible
energia aktywacji	aktiveerimisenergia	Activation Energy
guma arabska	kummiaraabik	acacia gum
konfiguracja absolutna	absoluutne konfiguratsioon, absoluutkonfiguratsioon	absolute configuration
kruchość wodorowa; choroba wodorowa	vesinikhaprus	acid brittleness
kwas	hape	Acid
kwas octoowy	atsetoäädikhape, 3-oksobutaanhape,	acetoacetic acid/acetylacetic acid
kwas acetylosalicylowy, aspiryna	atsetüülsalitsüülhape	acetylsalicylic acid
kwas adenozyno-5'-dwufosforowy, ADP	adenosiindifosfaat	adenosine-5'-diphosphoric acid
kwas nukleinowy	nukleinhape	nucleic acid
kwas octowy	äädikhape, etaanhape	acetic acid
kwasy akrylowe	akrüülhape, propeenhape,	acrylic acids
nasiąkliwość	absorbeerimisvõime, neelduvus, imenduvus	absorbability
nasiąkliwy	absorbeeruv, neelduv, imenduv	absorbable
pasma absorpcyjne	neeldumisriba	absorption band
pochłanianie, absorpcja, wchłanianie	absorptsioon, neeldumine, imendumine	absorption
pomocniczy, dodatkowy	lisaseade, abiseade; tarvik; lisa-, abi-	accessory
przegroda kolumny absorpcyjnej, paseta	absorptsioonikoloni taldrik	absorption tower plate
przyspieszacz; akcelerator	kiirendi, katalüsaator	accelerator
reakcja przyłączenia	liitumisreaktsioon	Addition Reaction
rozpowszechnianie	levimus; rohkus, ohtrus; suhteline sisaldus	abundance
sól kwaśna	vesiniksool, van happeline sool	Acid Salt
substancja pomocnicza	kõrvalaine	accessory substance
substancja zapobiegająca przywieraniu	abhesioon	abhesion
ścierać, zeszlifować	hõõruma; lihvima	abrade
ścieranie, szlifowanie	hõõrumine; lihvimine	abrading
ścieranie, zużycie ściernic; miejsce starte	hõõrumine; lihvimine	abrasion

ścierniwo, materiał ścierny; ścierny	abrasiiv(aine), lihvpulber; abrasiiv-	abradant
temperatura bezwzględna	absoluutne temperatuur, absoluuttemperatuur	absolute temperature
widmo absorpcyjne	neeldumisspekter	Absorption Spectrum
wilgotność bezwzględna	absoluutne niiskus, absoluutniiskus	absolute humidity
współczynnik absorpcji, absorpcyjność	absorbeerimisvõime; neeldumistegur	absorptivity
współczynnik pochłaniania	absorptsioonitegur, neeldumistegur	absorption coefficient
zero bezwzględne (temperatury)	absoluutne null	Absolute Zero

Tabela 3. Sport - gry zespołowe

gry zespołowe	team sports, team games	meeskonnamängud
piłka nożna, futbol, piłka	football, soccer	jalgpall, vutt
grać w piłkę nożną	to play football	jalgpalli mängima
rugby	rugby	rägbi
spalony	offside, off-side	suluseis
eliminacje do mistrzostw świata (Pucharu Świata)	World Cup qualifications	Maaailma meistrivõistluste kvalifikatsioonivõistlus
reprezentant Polski	Polish international	Poola esindaja
kontuzja	injury	vigastus
kibice	fans, supporters	fännid, poolehoidjad
dogrywka	extra time	lisa-aeg
pole bramkowe	goal area	väravaala
pole karne	penalty area	karistusala
linia autowa	touch-line	küljejoon
linia środkowa	halfway line	keskjoon
linia bramkowa	goal line, by-line	väravajoon, otsajoon
środek boiska, pole środkowe	BE centre/ AE center spot, centre circle	keskring
faul	foul, infringement	viga
faulować	to foul	viga tegema
być / stać na spalonym	to be offside	suluseisus olema
piłkarz, futbolista	footballer	jalgpallur, jalgpallimängija
kapitan drużyny	captain	meeskonna kapten
gracz	player	jalgpallur, jalgpallimängija, mängija
napastnik, atakujący	forward, striker	ründaja
pomocnik	midfield player, midfield, AE inside (right or left)	poolkaitsja
(zawodnik) rezerwowo	substitute	varumängija
libero, wymiatacz	libero, sweeper	puhastaja, libero
trener	coach	treener
sędzia główny	referee	peakohtunik
sędzia liniowy	linesman	piirikohtunik
rozpoczęcie gry	kick-off	avalööök, lahtilööök
ustawienie	line-up	rivistus
skrzydłowy	winger, wing, AE outside	ääremängija
boczny napastnik, skrzydłowy	outside forward (winger)	külgvormaja
-lewy / prawy skrzydłowy	left/right winger/wing, AE outside right/left	vasak/parem ääremängija
prawy środkowy	centre-back, AE right-half	paremkeskmängija
lewy środkowy	center-back, AE left-half	vasakkeskmängija
obrońca	defender, fullback, AE right/left back	kaitsja
kryjący/środkowy obrońca	inside/central defender, AE Center back	parem-/vasakkaitsja

Investigationes Linguisticae XI

boczny obrońca	outside defender	külgkaitsja
środkowy napastnik	inside forward (striker), AE center forward , BE centre forward	kesktormaja
bramkarz	goalkeeper	väravavaht
kopać (piłkę)	to kick (the ball)	palli lööma
główkować	to head	peaga lööma
-główka	header	pealöök
(za)stosować zwód, kiwać, dryblować	to dribble	triblama
drybling	dribble	triblamine
drużyna piłkarska	football team	jalgpallimeeskond, meeskond
piłka	ball, football	pall
poda(wa)ć piłkę	to pass the ball	palli söötma
podanie (piłki)	passing the ball	söötmine, sööt
podaj!	Pass!	sööda!
podać do środka	to pass (the ball) to the center/centre	keskele söötma
dośrodkowanie	BE to centre, AE to center	tsenderdamine
podanie/zagranie z pierwszej piłki, z woleja	short pass (one-two)	sööt
strzelić gola, zdobyć bramkę	to score	värvat lööma
gol	goal kick	värav
obronić strzał / gola	to save	lööki tõrjuma
remis	draw	viik
prowadzić jeden do zera	to lead one to nil	üks null juhtima
rzut, strzał	kick	lөөk
rzut karny	penalty, penalty kick	karistuslөөk
punkt rzutu karnego	penalty spot	penaltimärk
czerwona kartka	red card	punane kaart
żółta kartka	yellow card	kollane kaart
otrzymać żółtą kartkę	to be booked	kollast kaarti saama
dać komuś czerwoną kartkę, wyrzucić z boiska	to send sb off	kellelegi punast kaarti andma, mängust eemaldama
wykluczenie z gry	sending-off	mängust eemaldamine
wrzut piłki z autu	throw-in	palli audist sisse viskama
blokowanie	obstruction	blokkimine, blokeerimine
jedenastka	penalty spot, eleven-metre mark	penaltimärk, üheteistkümmne meetri märk
wskazać jedenastkę	to order a penalty kick from the eleven-metre mark	penaltit näitama
rzut wolny	free kick	vabalөөk
rzut różny, róg	corner, corner kick	nurgalөөk, nurk
wykopywać piłkę	to kick a ball	palli väravast välja lööma
buty do piłki nożnej, korki	football boots	jalgpallisaapad
- korek	stud	kork
- skórzana futrówka	leather lining	nahkvooder
- usztywnienie pięty	counter	kannatugevdus
- paski wzmacniające	bands	sidemed
- skórzany wierzch buta	shaft	jalgpallisaapa nahast pealne
- korek wkręcany, wkręt	screw-in stud	vahetatav kork, kork
- rowek (na zelówce buta)	groove	saapa pooltallasüvend
- podeszwa nylonowa	nylon sole	nailontald
- sznurowadło	lace, bootlace	saapapael, pael
nagolennik, ochraniacz na goleń	shin-guard, shin-pad	säärekaitse
szorty, spodenki	shorts	lühikesed püksid
koszulka drużyny	team shirt / jersey	meeskonnasärk
getry piłkarskie	sock, football sock	jalgpallisokid
środek boiska	centre spot/ center spot	väljaku keskpunkt, keskpunkt
mur	wall	sein
strzał od bramki	goal kick	väravalөөk

przyjęcie piłki	receiving the ball, taking a pass	palli/sõõtu vastu võtma
pole gry	field (park)	jalgpalliväljak, väljak
piłka do gry w piłkę nożną	football	jalgpall
wentyl	valve	ventiil
rękawice bramkarza	goalkeeper's gloves	väravavahi kindad
wybiecie	take-off	hoojooksuga lahtilöök
strzelić głową	to head	peaga lööma
strzelić	to shoot, to strike	lööma
zmieniać zasady w trakcie gry	to move the goalposts	mängu käigus reegleid muutma
boisko piłkarskie // boisko do piłki nożnej	pitch, football pitch	jalgpalliväljak, väljak
punkt jedenastu metrów	penalty spot	penaltimärk
linia środkowa	half-way line	keskjoon
linia boczna	touch line	küljejoon
linia szesnastu metrów	sixteen-metre line	kuueteistkümmne meetri joon
linia pola karnego	penalty area marking	karistusala joon
łuk pola karnego	penalty arc	karistusala kaar
łuk narożnika	corner arc	nurgakaar
koło środkowe	BE centre circle, AE center circle	keskring
pole karne	penalty area	karistusala
pole bramkowe	goal area	väravaala
bramka	goal	värav
słupek	post, goalpost	väravapost
poprzeczka	crossbar	põiklatt
narożnik	corner	nurk
chorągiewka (w rogu)	flag	nurgalipp
chorągiewka sędziego liniowego	linesman's flag	piirikohtuniku lipp
chorągiewka pola narożnego	corner flag	nurgalipp
chorągiewka linii środkowej	centre (AE center) flag	kesksjoonelipp